

(สำเนา)

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะ ขนาดหรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถ
ที่จะรับจดทะเบียนเป็นรถประเภทต่างๆ พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าด้วยการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๕) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๖) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“ช่วงล้อ” หมายถึง ระยะระหว่างศูนย์กลางเพลาล้อหน้าสุดหรือศูนย์กลางสลักพวงของรถกึ่งพวง ถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้ายหรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้ายในกรณีที่เพลาล้อท้ายเป็นเพลาคู่

“ความกว้าง” หมายถึง ระยะระหว่างด้านข้างของรถด้านหนึ่งถึงด้านข้างอีกด้านหนึ่งที่กว้างที่สุดของรถ ทั้งนี้ โดยให้รวมส่วนประกอบที่ยื่นออกจากตัวถังด้วย เว้นแต่กระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถ

“ความสูง” หมายถึง ระยะเมื่อวัดในแนวตั้งจากพื้นราบถึงส่วนที่สูงที่สุดของรถโดยไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถและอุปกรณ์อื่นๆ ที่ยึดหยุ่นได้ ในกรณีเป็นความสูงภายใน ให้วัดจากพื้นรถส่วนที่ใช้งานเท่าถึงส่วนต่ำสุดของเพดานห้องโดยสารของรถ

“ความยาว” หมายถึง ระยะระหว่างกันชนหน้าหรือส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุดของรถโดยไม่รวมกระจกเงาสำหรับมองด้านนอกตัวรถและแขนพวง

“ส่วนยื่นท้าย” หมายถึง ระยะระหว่างส่วนท้ายสุดของตัวถังส่วนที่บรรทุก โดยไม่รวมกันชนถึงศูนย์กลางเพลาล้อท้าย หรือศูนย์กลางเพลาล้อคู่ท้ายในกรณีที่เพลาล้อท้ายเป็นเพลาคู่

ข้อ ๓ รถที่จะรับจดทะเบียนต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์สาธารณะ

(ก) รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด ต้องเป็นรถเก๋งสองตอน รถเก๋งสองตอนแวน รถเก๋งสามตอน รถเก๋งสามตอนแวน รถยนต์นั่งสองตอน รถยนต์นั่งสองตอนแวน รถยนต์นั่งสามตอนรถยนต์นั่งสามตอนแวน หรือรถลักษณะอื่นตามแบบที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบมีประตูไม่น้อยกว่าสี่ประตู ความกว้างไม่เกิน

๒.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๖ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกัน ไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ในกรณีที่เป็นรถยนต์นั่งสองตอน รถยนต์นั่งสองตอนแวน รถยนต์นั่งสามตอนหรือรถยนต์นั่งสามตอนแวน เบาะนั่งต้องมีระยะห่างจากพื้นถึงส่วนบนสุดของเบาะนั่งไม่น้อยกว่า ๒๕ เซนติเมตรและมีระยะห่างจากส่วนต่ำสุดของเบาะนั่งถึงเพดานไม่น้อยกว่า ๘๕ เซนติเมตร

(ข) รถยนต์รับจ้าง ต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถเช่นเดียวกับ (ก) และต้องมีได้ติดตั้งระบบควบคุมการปิดเปิดประตูรถจากศูนย์กลาง (CENTRAL LOCK) กระจกกันลมต้องเป็นกระจกที่โปร่งใสสามารถมองเห็นสภาพภายในรถและสภาพการจราจรภายนอกได้ชัดเจน และห้ามมิให้นำวัสดุอื่นใดมาติดหรือบังส่วนหนึ่งส่วนใดของกระจก เว้นแต่เป็นการติดเครื่องหมายหรือเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด หรือการติดวัสดุสำหรับบังหรือกรองแสงแดดที่กระจกกันลมด้านหน้าตามที่กรมการขนส่งทางบก ประกาศกำหนด

(ค) รถยนต์รับจ้างสามล้อ ต้องมีลักษณะประทุน โดยมีที่นั่งสองตอนหรือสองแถวความกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๖๖๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(ง) รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง ต้องเป็นรถสองตอน มีประตูไม่น้อยกว่าสองประตู ความกว้างไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(๒) รถยนต์บริการ ต้องมีลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถเช่นเดียวกับ (๑) (ก)

(๓) รถยนต์ส่วนบุคคล

(ก) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓.๒๐ เมตร

(ข) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน ต้องมีลักษณะและขนาดเช่นเดียวกับ (ก) และต้องมีความสูงภายในไม่น้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร เว้นแต่รถนั้นมีความยาวตลอดช่องทางเดินไม่เกิน ๒ เมตร ความสูงภายในจะน้อยกว่า ๑.๖๐ เมตร ก็ได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑.๒๐ เมตร

ในกรณีที่รถมีแถวที่นั่งติดกับประตูทางขึ้นลงและแถวที่นั่งนั้นมีที่นั่งเรียงติดต่อกันไม่เกินสามที่นั่ง เมื่อวัดในแนวตั้งจากส่วนต่ำสุดของเพดานรถถึงกึ่งกลางของเบาะที่นั่ง แต่ละที่นั่งต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า ๘๐ เซนติเมตร

(ค) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร ส่วนยื่นท้ายต้องไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ เว้นแต่ตัวถังส่วนที่บรรทุกทุกเป็นกระเบาะบรรทุกส่วนยื่นท้ายต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ

(ง) รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒ เมตร ความยาวไม่เกิน ๔ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๖๖๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร

ส่วนยื่นท้ายของรถตาม (ก) และ (ข) ต้องไม่เกินสองในสามของช่วงล้อ และไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ สำหรับรถที่มีทางขึ้นลงของผู้โดยสารด้านท้าย

ความสูงของรถตาม (ก) (ข) และ (ค) ต้องไม่ทำให้รถมีการทรงตัวได้น้อยกว่าเกณฑ์ที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๔) รถจักรยานยนต์

(ก) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร กรณีที่เครื่องยนต์มีความจุในกระบอกสูบรวมกันเกินกว่า ๒๕๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ให้มีความยาวได้ไม่เกิน ๓ เมตร ถ้ามีพวงข้าง รถพ่วงของรถจักรยานยนต์ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑.๗๕ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร และเมื่อนำมาพ่วงกับรถจักรยานยนต์แล้ว ต้องมีความกว้างวัดจากขอบทางด้านนอกสุดของล้อหลังรถจักรยานยนต์ถึงขอบทางด้านนอกสุดของล้อรถพ่วงไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร

(ข) รถจักรยานยนต์สาธารณะ ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๑.๑๐ เมตร ความยาวไม่เกิน ๒.๕๐ เมตร ความสูงไม่เกิน ๒ เมตร เครื่องยนต์ต้องมีความจุในกระบอกสูบรวมกันไม่เกิน ๑๒๕ ลูกบาศก์เซนติเมตร

(๕) รถพ่วง ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่รวมแขนพ่วงไม่เกิน ๘ เมตร ส่วนยื่นท้ายต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของช่วงล้อ ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร เว้นแต่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร กรณีที่เป็นรถพ่วงชนิดที่น้ำหนักบรรทุกรวมน้ำหนักบรรทุกเฉลี่ยลงบนรถลากจูงมากกว่าร้อยละสิบของน้ำหนักรวมสูงสุด ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๔ เมตร เมื่อวัดจากส่วนหน้าสุดถึงส่วนท้ายสุด โดยระยะจากศูนย์กลางของสลักพ่วงถึงส่วนท้ายสุดต้องไม่เกิน ๑๒ เมตร และเมื่อวัดจากศูนย์กลางสลักพ่วงถึงส่วนหน้าสุดของรถต้องไม่เกิน ๒ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร ความสูงของรถต้องไม่ทำให้รถมีการทรงตัวได้น้อยกว่าเกณฑ์ที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๖) รถบดถนน ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๘ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร

(๗) รถแทรกเตอร์ ต้องมีความกว้างไม่เกิน ๒.๕๕ เมตร ความยาวไม่เกิน ๑๒ เมตร ความสูงไม่เกิน ๔ เมตร กรณีที่รถมีความกว้างไม่เกิน ๒.๓๐ เมตร ให้มีความสูงได้ไม่เกิน ๓ เมตร

ข้อ ๔ ในกรณีที่รถตามข้อ ๓ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) ขับเคลื่อนด้วยพลังงานอย่างอื่นนอกจากเครื่องยนต์สันดาปภายใน กำลังของเครื่องยนต์ต้องเป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

ข้อ ๕ ตัวถังของรถตามกฎหมายกระทรวงนี้ เว้นแต่รถจักรยานยนต์ ด้านข้างจะยื่นเกินกว่าขอบทางด้านนอกสุดของเพลาล้อท้ายหรือกลุ่มเพลาล้อท้าย ในกรณีที่เพลาล้อท้ายมีมากกว่าหนึ่งเพลลาได้ไม่เกินด้านละ ๑๕ เซนติเมตร และขอบทางด้านนอกสุดต้องไม่ยื่นเกินกว่าตัวถังรถเว้นแต่ได้จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายและความเสียหายอันเกิดจากการหมุนของล้อรถนั้นแล้ว

ข้อ ๖ ในกรณีจำเป็นตามลักษณะของการทำงานเฉพาะกิจ รถในข้อ ๓ (๓) (๕) (๖) และ (๗) อาจมีตัวถัง เครื่องอุปกรณ์หรือส่วนควบหรือมีช่วงล้อ ขนาดของรถ หรือส่วนยื่นท้ายไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายกระทรวงนี้ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมการขนส่งทางบก

ข้อ ๗ ผู้ที่มีชื่อในใบคู่มือจดทะเบียนรถผู้ใดประสงค์จะเปลี่ยนแปลงลักษณะขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทต่างๆ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) ใบคู่มือจดทะเบียนรถ

(๒) บัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอย่างอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนหรือภาพถ่ายของบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานดังกล่าว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศ

ข้อ ๘ เมื่อนายทะเบียนอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถแล้ว

ให้นายทะเบียนจัดการแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนรถและใบคู่มือจดทะเบียนรถที่ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถให้ถูกต้อง

ข้อ ๙ กฎกระทรวงนี้ไม่ใช้บังคับกับรถที่จดทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

คำขอที่ยื่นไว้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอตามกฎกระทรวงนี้

ในการเปลี่ยนแปลงลักษณะ ขนาด หรือกำลังของเครื่องยนต์และของรถสำหรับรถประเภทต่างๆ สำหรับรถที่จดทะเบียนก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้นายทะเบียนพิจารณาอนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๒๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๔๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

ข้อ ๑๐ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) พลเอก ชัยนันทน์ เจริญศิริ

(ชัยนันทน์ เจริญศิริ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓/ตอนที่ ๑ ก วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๙)

รับรองสำเนาถูกต้อง

ณัฐกฤต ทองสว่างรัตน์

(นายณัฐกฤต ทองสว่างรัตน์)

นิติกร ๔